

# Wiadomości

Poniedziałek, 27 maja 2024

## **51 spotkanie z cyklu „Wieliczka-Wieliczanie” Bis! pt. „W 80. rocznicę zwycięskiej bitwy o Monte Cassino (1944-2024) - ku pamięci wieliczan, żołnierzy bitwy o Monte Cassino”.**

Spotkanie jest organizowane pod patronatem Burmistrza Miasta i Gminy Wieliczka we współpracy z Oddziałem Krakowskim Instytutu Pamięci Narodowej (IPN) , Powiatowym Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (PCKZiU) w Wieliczce, Hufcem Wieliczka im. Edwarda Dembowskiego Związku Harcerstwa Polskiego (ZHP), Stowarzyszeniem Muzycznym „CAMERATA” w Wieliczce.

W 2024 r. przypada 80.rocznica walk wojsk aliantów i II Korpusu Wojska Polskiego z Niemcami we Włoszech. Tak zwana bitwa o Rzym (właściwie o Monte Cassino) trwała od 12.01.do 4.06.1944 r. 18 maja II Korpus Wojska Polskiego pod dowództwem gen. Władysława Andersa zdobył wzgórze Monte Cassino. Sprzymierzeni przełamali linię Gustawa i 4 czerwca zajęli Rzym. W bitwie o Monte Cassino brali udział wieliczanie: Stanisław Biała, Roman Chadalski, Ludwik Chlebda, Roman Czajkowski, Adam Dębosz, Jan Donatowicz, Wojciech Grabek, Józef Iwulski, Stanisław Janeczek, Tadeusz Jędral, Piotr Halejko, Józef Kasak, Stanisław Koczur, Kazimierz Kołomycki, Franciszek Konopka, Franciszek Klęsk, Rudolf Kurek, Krystyna Kryńska, Stanisław Leśniak, Adolf Nawalany, Edward Orłowski, Bronisław Ostrowski, Władysław Piotrowicz, Stanisław Poisz, Jan Rybicki, Ludwik Strózik, Jan Szarek, Wojciech Sobek, Józef Trojański, Józef Zięba. Na cmentarzu na Monte Cassino spoczywa 1052 żołnierzy znanych z imienia i nazwiska oraz 23 niezidentyfikowanych. Wśród mogił żołnierskich są te, które powinny być bliskie sercu każdego wieliczana: Są to grób porucznika Jędrala (19.09.1912-25.02.1944), absolwenta Państwowego gimnazjum im. Jana Matejki w Wieliczce z 1931 r., oficera I Batalionu Strzelców Karpackich ora grób Bronisława Ostrowskiego (15.05.1920-26.04.1944) z Raciborska, absolwenta Szkoły Podstawowej nr 2 w Wieliczce, przed wojną muzyka z orkiestry 20 Pułku piechoty w Krakowie, a w czasie bitwy o Monte Cassino sanitariusza I Polowego Ambulatorium. Spoczywają tam także: strzelcy Franciszek Klęsk, Rudolf Kurek, Wojciech Sobek, Józef Trojański z Gdowa i sierżant Józef Zięba z Marszowic. Wieliczanom, żołnierzom bitwy o Monte Casino było poświęcone 198 spotkanie „Wieliczka-Wieliczanie” zorganizowane przez niżej podpisaną w 2014 r. w 70 rocznicę bitwy o Monte Cassino. Relacja ze spotkania została przez Jadwigę Dudę napisana i opublikowana w zeszycie 143 „Biblioteczki” Wielickiej”(2014 r.). Natomiast w 2004 r. na 60. rocznicę tej bitwy w zeszycie 25 „Biblioteczki Wielickiej” Jadwiga Duda opublikowała biogramy wieliczan uczestniczących w bitwie o wzgórze Monte Cassino w 1944 r.: Romana

Chadalskiego, Romana Czajkowskiego, Stanisława Janeczka, Tadeusza Jędrała, Piotra Halejko, Józefa Kasaka, Kazimierza Kołomyckiego, Franciszka Konopki, Władysława Piotrowicza, Bronisława Ostrowskiego, Jana Rybickiego na podstawie Kroniki Związku Kombatantów i Byłych Więźniów Politycznych (ZKiBWP) RP w Wieliczce". Wielu z nich spoczywa na cmentarzu w Wieliczce.

### **W programie 51 spotkania „Wieliczka-Wieliczanie” Bis! zaplanowano:**

koncert Stowarzyszenia Muzycznego „CAMERATA” w Wieliczce pod dyrekcją Izabeli Szoty, członka KPW.

### **Prelekcje-prezentacje:**

Rafał Dyrzcz, Naczelnik Oddziałowego Biura Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów Instytutu Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Krakowie - „Bitwa o Monte Cassino: Historia-Polityka-Żołnierze”. Wieliczka dr Roman Chadalski (1914 - 1996), żołnierz spod Monte Cassino i jego „Pamiętnik” przekazany do IPN przez córkę Krystynę Godzik”.

Ewa Nowosielska, członek KPW - „Mój ojciec Hubert Langer (1925-2006), żołnierz spod Monte Cassino.”

Anna Kisiel, skarbnik KPW - „Mój ojczym Roman Czajkowski (1911-1997) walczył pod Monte Cassino.”

Dariusz Tańcula, nauczyciel historii w Powiatowym Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Wieliczce - „Śladami walk żołnierzy 2 Korpusu Polskiego - relacja z wycieczki w dniach 7-14.04.2024 r. zorganizowanej przez Klub Historyczny im. Armii Krajowej działający przy PCKZiU w Wieliczce”.

Reprezentacja Komendy Hufca ZHP Wieliczka im. E. Dembowskiego zaprezentuje reportaż z Harcerskiej Wyprawy Pamięci w dniach 13-21.05.2024 r. w 80. rocznicę walk pod Monte Cassino we Włoszech”.

Wspomnienia-Dyskusja.

Spotkanie zorganizowała i prowadzi Jadwiga Duda, prezes Stowarzyszenia „Klub Przyjaciół Wieliczki”

